

Általános tudnivalók

Az önkormányzatokhoz telepített adók megállapítása kétféle eljárási rend szerint történik: kivetési formában és önadózásos formában. Iparúzési adó (illetve idegenforgalmi adó) esetében az adózó az adót önadózással állapítja meg. Ez azt jelenti, hogy az adózó által kitöltött bevallás alapján kerül megállapításra a helyi iparúzési adó illetőleg az adóelőleg. A hatályos jogszabályok alapján a fizetési kötelezettségről határozatot (fizetési felszólítást-, meghagyást stb.) adóhatóságunk nem küld. **Mind az adó megállapítási-, mind pedig a megfizetési kötelezettség az adózót terheli** anélkül, hogy hivatalunk erre bármilyen felhívást küldene.

Fentiek alapján nagyon fontos, hogy kizárólag a BEVALLÁS TELJES ÉS PONTOS kitöltése esetén van mód az esetlegesen keletkezett fizetendő adókülönbözetet kiszámítani (és befizetni)! Az összegről – amennyiben a bevallást az adózó megbízása alapján más személy tölti ki – a bevallás aláírása során a könyvelőjétől kérhet, kaphat részletes információt! A bevallásban szereplő adatok helyességéért, valamint a bevallás határidőben történő benyújtásáért az adóhatóság felé a felelősség ebben az esetben is az adózót terheli!

Önkormányzatunk adóhatósága a bevallás feldolgozását egy sima postai küldeménynel igazolja vissza.

A hatályos jogszabályok értelmében tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások:

Az adó és járulék ügyben az adóhatóságnál, vámigazgatási ügyben a vámhatóságnál **kezdeményezett első fokú eljárás.** (Ideértve más hatóság adó, adó jellegű kötelezettség megállapításával kapcsolatos ilyen eljárást is.)

KIVÉTEL (tehát illetéket kell fizetni):

- **Adóigazolás** kiadása iránt kezdeményezett eljárás (illetéke: 3 000 Ft)
- **A gazdálkodó szervezet** – ide nem értve az egyéni vállalkozót – **által az adóhatóságnál kezdeményezett fizetési könnyítésre, adómérséklésre irányuló eljárás** illetéke 10 000 Ft.

Fentiek alapján iparúzési adó vonatkozásában a nem egyéni vállalkozó által kezdeményezett fizetési könnyítésre (részletfizetés) és adómérséklésre vonatkozó kérelem benyújtásakor 10 000 Ft illetéket kell leróni!

Adóbevallási kötelezettség

1.) **Nagymaros önkormányzatának adóhatóságához a városban székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozóknak kell adóbevallást benyújtani.** (A bevallási kötelezettség fennáll akkor is, ha nem keletkezik adófizetési kötelezettség (ún. „nullás” bevallás),

2) **Nagymarosi székhellyel vagy telephellyel NEM rendelkező adóalanyoknak akkor kell adóhatóságunk felé az iparúzési adóbevallási kötelezettséget teljesíteni, ha az önkormányzat illetékességi területén iparúzési tevékenységet folytatnak.**

Vállalkozó (a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény Értelmező rendelkezései alapján)

... a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- a) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **egyéni vállalkozó,**
- b) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott **mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot meghaladja,**

- c) **a jogi személy**, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll,
d) **egyéni cég, egyéb szervezet**, ideértve azt is, ha azok felszámolás vagy végelszámolás alatt állnak.

Székhely

Székhelynek tekintendő belföldi szervezet esetében az alapszabályában (alapító okiratában), **a cégbejegyzésben** (bírósági nyilvántartásban), **az egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozók nyilvántartásában ekként feltüntetett hely, a magánszemélyek esetében az állandó lakóhely.** A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe vonatkozásában a székhely alatt a cégbejegyzésben a fióktelep helyeként megjelölt helyet kell érteni.

(a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 7. § (1) bek. alapján: **A cég székhelye a cég bejegyzett irodája.** A bejegyzett iroda a cég levelezési címe, az a hely, ahol a cég üzleti és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetése, őrzése, rendelkezésre tartása, valamint **ahol a külön jogszabályban meghatározott, a székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítése történik.** A cégnek a székhelyét cégtáblával kell megjelölnie.)

Telephelynek minősül:

- a) **az adóalany olyan állandó üzleti létesítménye** - függetlenül a használat jogcímétől -, **ahol részben vagy egészben iparüzési tevékenységet folytat**, azzal, hogy a telephely kifejezés magában foglalja különösen a gyárat, az üzemet, a műhelyt, a raktárt, bányát, a kőolaj- vagy földgázkutató, a vízkutató, a szélerőművet (szélkereket), az irodát, a fiókot, a képviselőt, a termőföldet, a hasznosított (bérbe vagy lízingbe adott) ingatlant, az ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető közutat, vasúti pályát,
- b) azon távközlési tevékenységet végző vállalkozó esetén, amelyek
- ba) az adóévben a számviteli törvény szerinti nettó árbevétele legalább 75%-ban vezeték nélküli távközlési tevékenységből [TEÁOR'08 61.2] származik (vezeték nélküli távközlési tevékenységet végző vállalkozó), azon önkormányzat illetékességi területe, ahol az adóév első napján utólag fizetett díjú vezeték nélküli távközlési szolgáltatást igénybe vevő előfizetőjének (vezeték nélküli távközlési szolgáltatást igénybe vevő előfizető) számlázási címe található,
- bb) az adóévben a számviteli törvény szerinti nettó árbevételének kevesebb, mint 75%-a származik vezeték nélküli távközlési tevékenységből [TEÁOR'0861.2] (vezetékes távközlési tevékenységet végző vállalkozó), azon önkormányzat illetékességi területe, ahol az adóév első napján előfizetőjének távközlési szolgáltatást nyújt (vezetékes távközlési szolgáltatást igénybe vevő előfizető), valamint - ha a vállalkozó vezeték nélküli távközlési tevékenységet is végez - azon önkormányzat illetékességi területe, ahol a vezeték nélküli távközlési szolgáltatást igénybe vevő előfizetőjének adóév első napján a számlázási címe található,
- c) a villamos energiáról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltató, villamosenergia-kereskedő és villamos energia elosztó hálózati engedélyes, továbbá a földgázellátásról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltató, földgázkereskedő és földgázelosztói engedélyes esetén azon önkormányzat illetékességi területe, ahol villamos energia vagy földgáz értékesítése, illetve a villamos energia vagy földgáz elosztása a végső fogyasztó, a végső felhasználó (a továbbiakban együttesen: a végső fogyasztó) részére történik, feltéve, hogy a villamosenergia-kereskedő, a földgázkereskedő, a villamos energia egyetemes szolgáltató, a földgáz egyetemes szolgáltató, illetve a villamosenergia elosztó hálózati engedélyes, a földgázelosztói engedélyes adóévet

megelőző adóévi számviteli törvény szerinti nettó árbevételének legalább 75%-a közvetlenül a végső fogyasztónak történő értékesítésből, illetve a végső fogyasztó számára történő elosztásból származik;

Telephelynek minősül továbbá a tevékenységek végzésének helye a tevékenység-végzés megkezdésének napjától, ha az építőipari tevékenység folytatásának, illetőleg a természeti erőforrás feltárásának, kutatásának időtartama az önkormányzat illetékességi területén a 180 napot meghaladta vagy előreláthatóan meghaladja.

(a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 7. § (2) bek. alapján: **A cég telephelye a tevékenység** gyakorlásának a cég társasági szerződésében, alapító okiratában, alapszabályában (a továbbiakban együtt: **létesítő okiratában**) **foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található, a cég fióktelepe pedig olyan telephely, amely más településen** - magyar cég külföldön lévő fióktelepe esetén más országban - **van, mint a cég székhelye.) Amennyiben a cég telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik, úgy azt a cégjegyzékben fel kell tüntetni.**

Az adókötelezettség keletkezése

Az adózó az adókötelezettség keletkezését a tevékenység megkezdésétől számított 15 napon belül az erre a célra rendszeresített (BEJELENTKEZÉS, VÁLTOZÁS BEJELENTÉS AZ ÖNKORMÁNYZATI ADÓHATÓSÁGHOZ) formanyomtatványon jelenti be önkormányzatunk adóhatóságához.

A bejelentkezéssel egyidejűleg várható adójáról bejelentést tesz! (Ez alól kivétel: a tevékenységét jogelőd nélkül kezdő vállalkozás, illetve előtársaság)

Az adóelőleget tartalmazó bejelentkezési nyomtatvány végrehajtható okiratnak minősül!

Az adóbevallás különös szabályai:

Soron kívüli bevallást kell benyújtani az adózónak a bevallással még le nem fedett időszakról, ha

- a) a számvitelről szóló törvény VII. fejezete sajátos beszámoló készítési kötelezettséget ír elő,
- b) az adózó felszámolási eljárás, végelszámolási eljárás nélkül szűnik meg, vagy a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerint a jogutód nélküli megszűnés szabályainak hatálya alá kerül,
- c) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint egyéni vállalkozónak minősülő magánszemély e tevékenységét megszünteti, a tevékenység folytatására való jogosultsága megszűnik, szünetel, valamint az ügyvéd, a szabadalmi ügyvivő tevékenységét, illetőleg a közjegyző közjegyzői szolgálatát szünetelteti (a továbbiakban együtt: soron kívüli bevallási kötelezettséget kiváltó esemény).

A soron kívüli adóbevallást az a) pontban meghatározott esetekben a számvitelről szóló törvényben a beszámoló készítésére előírt határidőn belül, a b)-c) pontokban meghatározott esetekben pedig a soron kívüli bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt követő **30 napon belül** kell benyújtani.

A végelszámolás alatt álló adózók a tevékenységüket lezáró adóbevallást - a végelszámolás kezdő időpontját megelőző nappal - a végelszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül, a záró adóbevallást a végelszámolást lezáró beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére előírt határidőben, a közzétételre való megküldéssel egyidejűleg, illetve a cégbejegyzésre nem kötelezett, de a végelszámolás szabályai szerint megszűnő adózók a végelszámolást lezáró beszámoló elkészítésének (elfogadásának) napját követő napon kötelesek benyújtani. Az adózóknak a felszámolási és végelszámolási eljárás esetén a tevékenységet lezáró adóbevallás és a

felszámolást és végelszámolást lezáró adóbevallás közötti időszakra az általános rendelkezések szerint kell a bevallási kötelezettségüket teljesíteni. A két bevallás közötti időszakban bevallást csak akkor kell benyújtani, ha az időszak hosszabb, mint 12 hónap.

Annak a vállalkozónak, **aki az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) alanya is egyben és az iparüzési adóban az egyszerűsített adóalap megállapítást választotta, de év közben az eva alanyisága megszűnt**, az adóév első napjától az eva alanyiság utolsó napjáig terjedő időszakra **évközi bevallást kell benyújtani** az eva bevallás benyújtásával egyidejűleg (tehát iparüzési adóalanyisága NEM szűnik meg).

Abban az esetben, ha az adózó adókötelezettsége Nagymaros illetékességi területén azért szűnik meg, **mert székhelyét más településre áthelyezi vagy telephelyét megszünteti a településen**, de más településeken az adókötelezettség továbbra is fennáll, akkor az adóévben fennálló adókötelezettség időtartamáról szóló bevallást csak az adóévet követő év május 31-ig kell benyújtani. **Ez alól kivétel:**

ha még a székhely-áthelyezés, telephely-megszüntetés évében az adózó más okból záró bevallás benyújtására kötelezett! Ekkor a bevallási nyomtatványgarnitúra főlapján az éves bevallás és a záró bevallás melletti négyzetbe is egyaránt X-et kell tenni és az adóévben Nagymaroson fennálló adókötelezettség időtartamát is meg kell jelölni.

Azon adózóknál, amelyek a számviteli törvény alapján **a naptári évtől eltérő üzleti évet** választják, az adóév utolsó napját követő 150. napon kell az éves bevallást benyújtani. A bevallási időszak ebben az esetben értelemszerűen az adóév (üzleti év) első és utolsó napja közötti időszakot jelenti, amely 12 hónapra terjed ki, kivéve az áttérés évét. Ez utóbbi esetben az adóév első napja a naptári év első napjával, az utolsó napja pedig a választott mérleg-fordulónappal egyezik meg.

Az adókötelezettség megszűnése

Az adókötelezettség a tevékenység megszüntetésének napjával szűnik meg. **Az adózónak kötelessége a megszűnésről Záró bevallást benyújtania az adóhatósághoz!** (Mindaddig, amíg a záró bevallás nem kerül benyújtásra, az adóalany „élő” adózónak tekintendő!!!) Az adóhatósági nyilvántartásból kizárólag záró bevallás benyújtását - és annak feldolgozását - követően kerül törlésre az adóalany.

Az adó alapja

A helyi iparüzési adó alapját az ÁFA-mentes árbevételből kiindulva kell megállapítani.

Főszabály szerint

Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével, az anyagköltséggel, továbbá az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Főszabálytól eltérően

- a) **a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint az adóévben átalányadózást alkalmazó magánszemély (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági kistermelő) vállalkozó, továbbá**
- b) **más vállalkozó, ha a nettó árbevétele az adóévben - 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi arányosítással számítva időarányosan - nem haladta meg a 8 millió forintot,**

az adó alapját megállapíthatja úgy is, hogy

az a) pontban meghatározott vállalkozó esetében **az adó alapja a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányban megállapított jövedelem 20 %-kal növelt** összege, azzal, hogy az adó alapja nem lehet több, mint a személyi

jövedelemadóról szóló törvény szerinti - e tevékenységből származó - **bevételének 80 százaléká**,

a b) pont szerinti vállalkozó esetében az adó alapja a nettó árbevételének 80 százaléká.

Az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) hatálya alá tartozó vállalkozó az adó alapját az egyszerűsített vállalkozói adó alapjának 50 %-ában állapíthatja meg.

Ideiglenes jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetében az adót **a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít.**

Az adóalap megosztása

Ha a vállalkozó székhellyel és telephellyel is rendelkezik, vagy több önkormányzat illetékességi területén végez állandó jellegű iparúzési tevékenységet, akkor az adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell megosztania.

1.) Ha a tárgyévet megelőző teljes adóévben az iparúzési adóalap (a továbbiakban: adóalap) **nem haladta meg a 100 millió forintot**, a vállalkozó az alábbi adóalap-megosztási módszer valamelyikét **köteles alkalmazni**:

- a) Személyi jellegű ráfordítással arányos-,
- b) Eszközérték arányos-,
- c) Személyi jellegű ráfordítás és eszközérték arányos együttes megosztási módszere (komplex)

A felsorolt módszerek közül nem lehet azt alkalmazni, amelyik a székhely vagy valamelyik telephely szerinti település esetén nulla forint települési adóalapot eredményezne! (Természetesen az egyes településekre eső adóalapok együttes összege egyenlő a vállalkozó adóalapjának összegével.)

Ha a vállalkozónak **a székhely szerinti településen kívül legalább egy telephelye van és az adóalapot a személyi jellegű ráfordítással arányos vagy eszközérték arányos módszer szerint kell megosztani, akkor** a magánszemély vállalkozó, illetve nem magánszemély vállalkozó esetén **az ügyvezető, ügyvezetők után figyelembe veendő személyi jellegű ráfordítás legalább 10 %-át a székhely szerinti településhez kell kimutatni.**

Nem alkalmazható az eszközérték arányos megosztási módszer akkor, ha a székhely szerinti településen eszközérték nem mutatható ki.

2.) Ha a tárgyévet megelőző teljes adóévben az iparúzési adóalap (a továbbiakban: adóalap) **megaladta a 100 millió forintot**, a vállalkozó **a személyi jellegű ráfordítás és eszközérték arányos együttes megosztási módszerét köteles alkalmazni.**

(KIVÉVE:

- villamos energiáról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltató, villamosenergia-kereskedő és villamos energia elosztó hálózati engedélyese, továbbá a földgázellátásról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltató, földgázkereskedő és földgázelosztói engedélyes,
- az építőipari tevékenységet folytató vállalkozó és
- a távközlési tevékenységet végző vállalkozó)

Az adóalap-megosztásra vonatkozó számításokat - a kerekítés általános szabályai alapulvételével - **hat tizedesjegy pontossággal** kell elvégezni.

Adómentesség

Önkormányzatunk azon vállalkozók részére, akiknek az 1990. évi C. tv. 39. § (1) bekezdése, 39/A. §, 39/B. § alapján számított (vállalkozási szintű) adóalapja nem éri el az 1,2 millió Ft-ot, adómentességet biztosít.

Az adó mértéke

Állandó jellegű tevékenységnél az adóalap 2%-a.

Ideiglenes jellegű iparúzési tevékenységnél, amennyiben Önkormányzatunk illetékességi területén székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó:

- a) piaci és vásároló kiskereskedelmet folytat: **naptári naponként 1 000 Ft**,
- b) építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel, vagy kutat, feltéve, hogy a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot. Ha a tevékenység folytatásának időtartama a 180 napot meghaladja, akkor a tevékenység végzésének helye telephelynek minősül, valamint
- c) bármely – a) és b) pontba nem sorolható – tevékenysége, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve ha egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel: **naptári naponként 5 000 Ft**.

Az adó és adóelőlegek megfizetése, határidők

Március 15.-ig: I. félévi adóelőleg (Összege az előző évi végeleges iparúzési adó 50%-a.)

Május 31.-ig: „pozitív adókülönbözet” (Adóbevallás feldolgozása alapján, ha befizetési kötelezettség keletkezik, tehát az előírt adó kevesebb volt, mint a tényleges adó.)

A „negatív” adókülönbözet (iparúzési adó túlfizetés) összege ettől az időponttól igényelhető vissza, a nyomtatványgarnitúra „G” adatlapján!

Szeptember 15.-ig: II. félévi adóelőleg (Összege az előző évi végeleges adó és a márciusban megfizetett előleg különbsége.)

December 20.-ig: feltöltési kötelezettség (Az adóelőleg és a várható éves adó különbsége)

Feltöltési kötelezettség csak azt a kettős könyvvitelt vezető vállalkozót terheli, akiknek az adóévet megelőző évben az éves szinten számított árbevétele az 100 millió forintot meghaladta!

Az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparúzési adót legkésőbb a tevékenység befejezése napját követő hó 15. napjáig kell megfizetni.

A székhely, illetőleg a telephely szerinti önkormányzathoz **az adóévre fizetendő adóból** - legfeljebb annak összegéig terjedően - **az ideiglenes jellegű tevékenység után az adóévben megfizetett adó levonható.**

Az ideiglenes tevékenység után megfizetett adó a székhely, illetve telephely(ek) szerinti önkormányzatokhoz fizetendő adóból a vállalkozás szintjén képződő teljes törvényi adóalap és **az egyes [székhely, illetve telephely(ek) szerinti] önkormányzatokhoz kimutatott törvényi adóalapok arányában vonható le.**

Az előlegfizetést első ízben teljesítő vállalkozók a bevallás alapján szeptember 15-ig a teljes évi adóelőleget fizethetik meg.

Kisvállalkozások tételes adóját választók az iparúzési adó kötelezettséget egyszerűsítetten fizethetik meg: a székhely és telephely szerinti önkormányzatok részére 2,5 millió forint adóalap után Nagymaroson az éves adófizetési kötelezettség a teljes adóévre 50 ezer forint (2 x 25 000 Ft).

Iparúzési adó esetében **arányosítással élhet a kisvállalkozások tételes adóját választó adózó akkor, ha a tételes adófizetési kötelezettsége szünetel.**

Pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett adózó az adófizetési kötelezettséget pénzforgalmi számlájáról történő átutalással köteles teljesíteni!

A nagymarosi Önkormányzat Iparúzési adó számlájának száma: 11742094-15394033-03540000

Késedelmes – határidőn túli – befizetés esetén késedelmi pótlékot kell fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Helyi iparűzési adó őstermelői tevékenység esetén

Ha a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy **őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot meghaladja, az adott adóévet követő év május 31. napjáig helyi iparűzési adóbevallást kell benyújtania.**

Amennyiben őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot NEM haladja meg, úgy bevallás benyújtására nem kötelezett, azonban erről adóhatóságunk felé nyilatkoznia kell! A NYILATKOZAT AZ IPARÚZÉSI ADÓBEVALLÁSSAL EGYENÉRTÉKŰ!

Társadalmi (és egyéb civil szervezetek) iparűzési adómentessége

Jogszály alapján adómentes az adóalanyok közül az egyesület, az alapítvány, a közszolgáltató szervezet, a köztestület, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, és a közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaság abban az adóévben, amelyet megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem bel-, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett. Erről az adóalanyoknak adóhatóságunk felé nyilatkoznia kell! A NYILATKOZAT AZ IPARÚZÉSI ADÓBEVALLÁSSAL EGYENÉRTÉKŰ!